

Predació de niu de Mallerenga Carbonera *Parus major* per Serp Verda *Malpolon monspessulanus*

R. GUTIÉRREZ

Great Tit *Parus major* nest predation by a Montpellier Snake *Malpolon monspessulanus*

A 130 cm long Montpellier snake was seen on 08.07.92 eating not only the six 10 day old chicks but also the nest of a pair of Great Tits in the Llobregat Delta (Barcelona, NE Spain, 41.49 N, 02.01 E). The nest was located in the inner base of an abandoned lamp-post and the snake entered through the 3 cm wide access located 40 cm above the ground. Nest predation is known for the Ladder Snake *Elaphe scalaris*, but hole-nesting bird predation seems to be more unexpected for the Montpellier Snake. In contrast to the few published reports of snake predation, which refer only to the chicks or the adults, this case included the nest too. Snake predation might account for some unexplained disappearances of complete nests at least in the Mediterranean region.

Key words: Great Tit, *Parus major*, nest predation, snake predation, Montpellier Snake, *Malpolon monspessulanus*, NE Spain.

Ricard Gutiérrez, Reserves Naturals Delta del Llobregat.
Gran Via, 612-614, 2n. 08007 Barcelona
Rebut: 28.02.94; Acceptat: 14.07.94

Els predadors coneguts de nius de Mallerenga Carbonera *Parus major* són bàsicament el Picot Garser Gros *Picoides major*, la *Mustela Mustela nivalis* i els esquirols *Sciurus sp.* (Perrins 1979, Cramp & Perrins 1993, Gosler 1993). En canvi, a banda de la present només es coneix una altra citació de predació d'ofidis sobre aquesta espècie: un exemplar de *Malpolon monspessulanus* predant els polts d'un niu de *Parus major* en una roureda de la serra de Guadarrama el 1974 (J.E. Malo per E. Suárez *in litt.*) i de fet, les observacions de predació de nius d'ocells per ofidis són molt rares en relació al nombre estimat d'aquestes (Howitz 1986), malgrat que el paper de les serps com a reguladores de les poblacions

d'ocells és més significatiu a les zones tropicals i conegut a menor escala a les zones temperades (Dorst 1971).

El 08.07.92, anellant polls de *Parus major* en nius situats en la part basal interna d'uns fanals abandonats al terme municipal de Viladecans (Delta del Llobregat, Barcelona, 41.49 N. 02.01 E), s'observà un exemplar d'uns 130 cm de serp verda *Malpolon monspessulanus* que s'havia introduït per l'obertura de tres cm d'amplada d'accés al niu, situada a uns 40 cm d'alçada sobre el terreny. La serp, que havia pogut accedir-hi enfilant-se per uns matolls propers, estava devorant no únicament la pollada de sis exemplars de mallerenga d'uns 10 dies d'edat, sinó també la totalitat del propi niu. El niu, del qual es venia efectuant un seguiment, estava format bàsicament per plomes, berrissol i fibres vegetals, principalment de pollancre *Populus nigra* i plàtan *Platanus x hybrida*, força abundants a la zona.

Malgrat que són ben coneguts els hàbits arborícoles de la serp blanca *Elaphe scalaris*, fet que en els adults permet caçar-ne ocells al niu (Vives-Balmaña et al. 1987), sembla més sorprenent la predació sobre un nidificant troglodita com *Parus major* en una espècie més terrestre i rígida com *Malpolon monspessulanus*, que d'altra banda és força abundant a la zona (Gutiérrez 1989).

Tot i que Howitz (1986) cita casos de predació de serps sobre nius oberts en arbres, en hàbitats aquàtics i en cavitats arbòries, i F. Suárez (in litt.) casos sobre nius d'al·ludids que podrien incloure alguna part del niu, les observacions es refereixen a predació sobre els ocells i no sobre el niu més els polls, com en el cas que es descriu. Cal considerar, doncs, la possibilitat d'una predació per ofidis davant algunes desaparicions sobtades de

nius sencers a la nostra regió mediterrània.*

AGRAÏMENTS

Lluís Brotons m'acompanyà en la jornada d'anellament. José Luis Copete m'encoratjà a redactar la present nota i va efectuar una lectura crítica del manuscrit original. A. Gosler i F. Suárez revisaren l'article i efectuaren alguns comentaris interessants.

BIBLIOGRAFIA

CRAMP, S. & PERRINS, C.M. 1993. *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. VII. Oxford: Oxford University Press.

DORST, J. 1971. *La Vie des Oiseaux* II. Lausanne: Editions Rencontre.

GOSLER, A. 1993. *The Great Tit*. London: Hamlyn.

GUTIÉRREZ, R. 1989. Catàleg dels amfibis, rèptils i mamífers del Delta del Llobregat. *Rubricatus* 1: 28-30.

HOWITZ, J. L. 1986. Bull snake predation on Black-capped chickadee nest. *The Loon* 58: 132.

PERRINS, C. M. 1979. *British Tits*. London: Collins.

VIVES-BALMAÑA, M.V.; ALCOVER, J.A. & MARTINEZ-RICA, J.R. 1987. Amfibis i rèptils. In GOSÁLBEZ, J. (ed.) *Història Natural dels Països Catalans*. Vol 13: Amfibis, Rèptils i Mamífers. p. 13-204. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.